

PRÓBAÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. február 16.

KÖZGAZDASÁG ISMERETEK SZAKMAI ÁGAZATI PRÓBAÉRETTSÉGI VIZSGA EMELT SZINT

2019. február 16.

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Kérjük nyomtatott nagybetűvel töltsse ki!

Név	
Teremszám*	
Pontszám	
E-mail cím	

* A teremszám csak akkor kitöltendő, ha részt vesz a szombati oktatásainkon.

STUDIUM GENERALE KÖZGAZDASÁGTAN SZEKCIÓ

ATLASZ

STUDIUM
GENERALE
KÖZGAZDASÁGTAN

Fenti chatbotkód használati útmutató: messengerben koppints balra a fejed ikonjára, majd a messenger kódodra, ezután a kód beolvasása gombra! Beszéljess Bettivel, a chatbottal és találj hozzád illő jól fizető munkát! (m.me/diakmunka)

Fontos tudnivalók

A feladatlap összetett, amelyet a különböző feladattípusok szerint részekre bontottunk.

A kidolgozásnál vegye figyelembe a feladattípushoz tartozó dőlt betűvel szedett tájékoztatót is!

Megoldásainál kövesse a feladat utasításait! Maximális pontot csak akkor kaphat, ha minden részkérdésre válaszolt. Az egyes feladatoknál feltüntettük a rész megoldásokért járó pontszámot is. A maximális pontszám 100.

Kidolgozásait és válaszait a feladatlapon kell rögzítenie. Piszkozatot pótlapon készíthet. Ha a megoldáshoz is szüksége van pótlapra, ezt jelölje meg az adott feladatnál!

A számítások elvégzéséhez nem programozható zsebszámológép használható.

A könyvelési feladatok kidolgozásakor használja a mellékelt vegyesnaplót és számlatükröt!

Sok sikert és jó munkát kíván a Közgáz Szekció!

I. Választásos, egyszerű, rövid választ igénylő feladatok

1. Feleletválasztás (7 • 2 pont)

14 pont

Egy-egy állítás teljessé tételéhez több válaszlehetőséget adtunk meg, de közülük csak egy helyes. A többi változat vagy csak részigazságokat tartalmaz, vagy teljesen hibás. Válassza ki a helyes válasz betűjelét és írja a feladatok előtt lévő táblázatba a megfelelő sorszám alá! Figyelem! Csak egy helyes választ fogadunk el. Nem egyértelmű, vagy egynél több megjelölés esetén nem adunk pontot.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

1. A vállalkozás külső érintettjei közé nem tartoznak...

- a) a szállítók.
- b) az alkalmazottak.
- c) a fogyasztók.
- d) az állami intézmények.

2. Mely(ek) másodlagos termelési tényező(k) az alábbiak közül?

- a) Tőke
- b) Munka
- c) Vállalkozó
- d) Az a) és c) válasz is helyes.

3. Egy jószág keresett mennyisége megváltozhat, ha...

- a) a jószág ára emelkedik.
- b) a fogyasztó jövedelme csökken.
- c) megváltozik a fogyasztó ízlésvilága.
- d) Az a) és b) válasz is helyes.

4. Implicit költségek közé tartozik...

- a) az eladott áruk beszerzési értéke.
- b) az amortizáció.
- c) az alkalmazottak bére.
- d) a bérleti díj.

5. Melyik tulajdonság nem jellemző a betéti társaságra?

- a) Jogi személynek minősül.
- b) Van korlátolt felelősségű tulajdonosa.
- c) A jegyzett tőke elnevezése az alaptőke.
- d) A legfontosabb döntéshozó szerve a tagok gyűlése.

6. Mely statisztikai sorok keletkeznek különböző típusú adatokból?

- a) Leíró sor
- b) Csoportosító sor
- c) Lajstrom
- d) Az a) és c) válasz is helyes.

7. Számítógépes szoftvert vásárol készpénzért a cégünk. Ennek a gazdasági eseménynek mi lesz a következménye?

- a) A vagyon terjedelme növekszik.
- b) A források struktúrája változik.
- c) A vagyon terjedelme csökken.
- d) Egyik válasz sem helyes.

2. Igaz-Hamis (10 • 0,5 pont)

5 pont

Az alábbiakban felsorolt megállapításokról el kell döntenie, hogy igazak vagy hamisak. Kérjük, hogy az állítások után írt I (igaz), illetve H (hamis) betűvel jelezze döntését! Athúzott betűjeleket vagy nem egyértelmű jelöléseket nem fogadunk el.

Megállapítások	Válasz
1. Kiterjesztett értelemben a marketing a vállalat egészére kiterjedő filozófia, mely a vezetői döntések alapját képezi.	
2. A Kft. legfőbb döntést hozó szerve a tagok gyűlése.	
3. Az SNA rendszer csak a termékáramlások mérésére szolgáló rendszer.	
4. A nominális GDP-t más néven folyóáras GDP-nek nevezzük.	
5. A fogyasztói döntést befolyásoló belső tényezők közé tartozik az ár.	
6. A keresleti függvény meredeksége pozitív lesz, ha presztízs termékeket vizsgálunk.	
7. A pénzügyi piacok között a piac funkciója szerint megkülönböztetünk pénzpiacot és tőkepiacot.	
8. A részvény egy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír.	
9. Az aktív bankügyletek a bank mérlegének eszköz oldalát módosítják.	
10. Ugyanakkora hozam érhető el, ha két évre befektetett pénzünket kamatos kamattal fektetjük be, de az egyik ajánlat évente, a másik negyedévente tőkésíti a kamatot.	

3. Definíciók (5 • 1 pont)

5 pont

Írja le röviden, 2-4 sorban a felsorolt fogalmak, illetve gazdasági jelenségek meghatározását vagy értelmezését!

1. Preferencia-rendszer:

2. Határhaszon:

3. Gossen I. törvénye:

4. Közömbösségi görbe:

5. Árrugalmatlan termék:

4. Feladat (4+2 pont)

6 pont

Rendezze helyes sorrendbe az egyik készpénz nélküli fizetési mód lépéseit! Írja a lépés betűjelét a megfelelő sorszám alá, majd írja a kipontozott vonalra a fizetési mód nevét!

- A. Ha az okmányokat elfogadja a bank, akkor a vevő bankja a fedezetből kifizeti az eladó bankját, így az eladót.
- B. Az eladó szállításra bocsátja az árut, az előírt okmányokat a hitelesítő bankon keresztül a másik bankhoz juttatja, majd az pedig a vevőhöz.
- C. A vevő bankja értesíti az eladó bankját, az pedig az eladót az akkreditív megnyitásáról.
- D. A vevő megbízza a nyitóbankot az akkreditív megnyítására és elhelyezi a banknál a fizetés fedezetét.

Fizetési mód neve: .....

1.	2.	3.	4.

5. Kiegészítés (5 • 1 pont)

5 pont

Döntse el, hogy az alábbi példák a lent felsoroltak közül melyik eredménykategóriára vagy mérlegfőcsoportra vonatkoznak, majd írja a választát a kipontozott vonalra! A válaszok között több olyan is szerepel, mely egyik helyre sem felel meg.

Adózás előtti eredmény, Adózott eredmény, Befektetett eszközök, Immateriális javak, Passzív időbeli elhatárolások, Aktív időbeli elhatárolások, Pénzügyi műveletek eredménye, Kötelezettségek.

- a) ..... : Azt mutatja meg, hogy mennyi a vállalkozás kigazdálkodott, üzleti évi eredménye. Tulajdonképpen az összes bevétel és az összes ráfordítás különbsége.
- b) ..... : Azt mutatja meg, hogy a vállalkozás mennyire volt sikeres a pénzügyi tranzakciókban.
- c) ..... : Azok a javak, melyek tartósan, legalább egy éven túl szolgálják a vállalkozás tevékenységét.
- d) ..... : A vállalkozás által elismert tartozások, melyek szállítás, szolgáltatás, pénznyújtás teljesítéséhez kapcsolódnak.
- e) ..... : Forrásjellegű tétel, mely az adott év eredményét csökkenti, míg egy másik év eredményét növeli.

6. Ábrázolás (5 • 1 pont)

5 pont

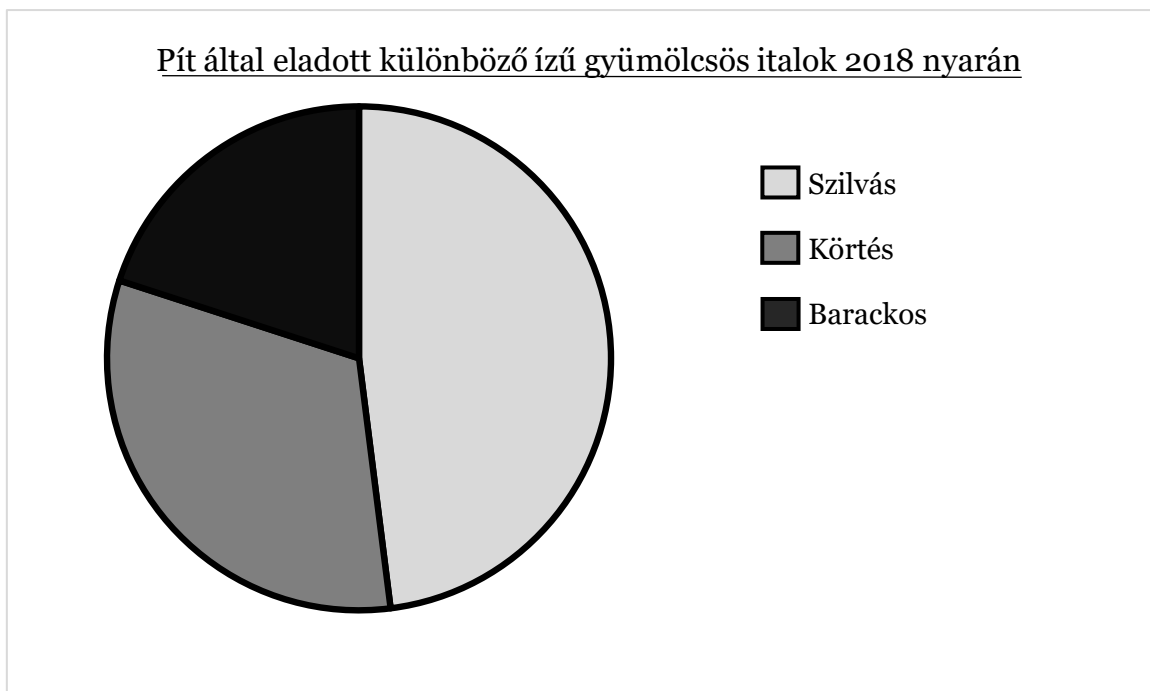
Pít úgy döntött, hogy az egyetemen megszerzett gazdasági tudását gyakorlatba is ülteti, és beleveti magát az egyéni vállalkozók világába. Pítnek van egy vidéki ismerőse, aki gyümölcsök termesztésével foglalkozik, így ezt a kapcsolatát kamatoztatva belekezdett különféle ízű italok gyártásába.

- a) A rendelkezésre álló információk és grafikonok segítségével nevezze meg a grafikon típusát, és jellemezze a statisztikai sorokat keletkezésük szerint!

1. Statisztikai sor fajtája keletkezése szerint: .....

	Pít által eladott különböző ízű gyümölcsös italok 2018 nyarán (liter)
Szilvás	120
Körtés	80
Barackos	50
Összesen:	250

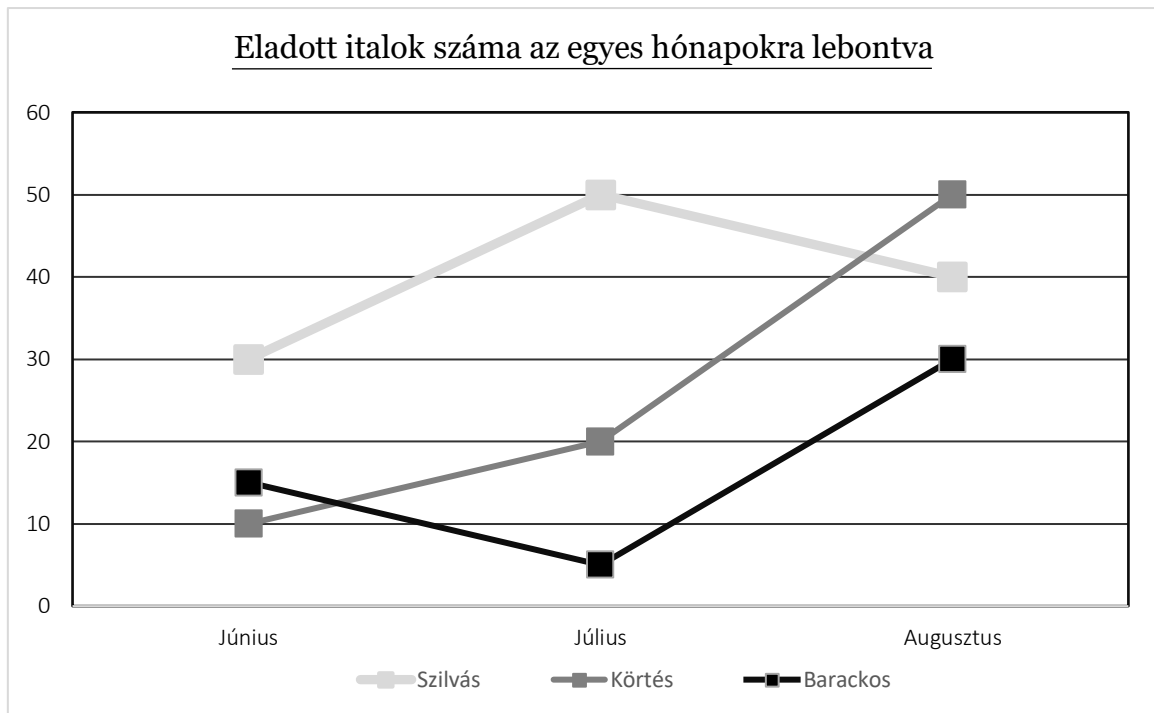
2. Grafikon típusa: .....

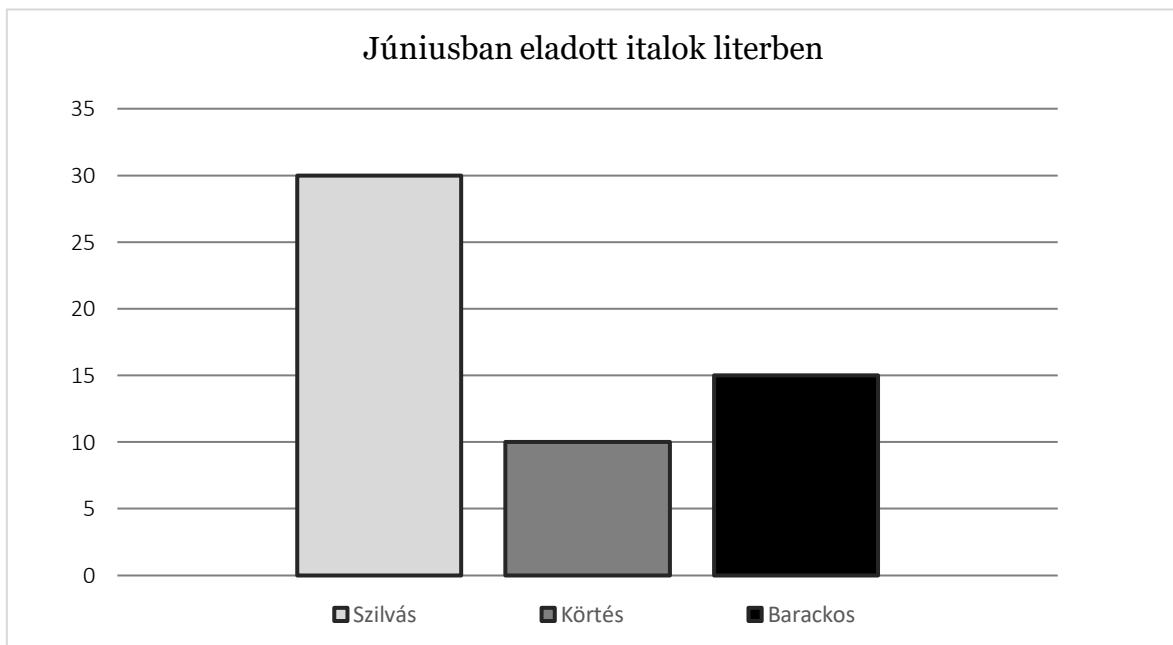

3. Grafikon típusa: .....

4. Grafikon típusa: .....

b) Az utolsó grafikon helyett milyen grafikont lehetett volna még használni a táblázatban szereplő adatok ábrázolásához? (Ábrázolnia NEM kell!)

.....

II. Üzleti számítás, ábrázolást igénylő feladatok

1. Feladat (3+5+4 pont)

12 pont	
---------	--

Blanka több órán keresztül próbált kutyaruhát venni drága kedvencének, Guccinak, viszont nem talált olyat, ami megfelelt volna kutyusának. Emiatt fejébe vette, hogy elkezd saját maga gyártani őket és be is lép velük a piacra. A piaci keresleti görbét, illetve a határkölség függvényét ismerjük:

$$D: Q = 30\,000 - 2P$$

$$MC = 3\,000$$

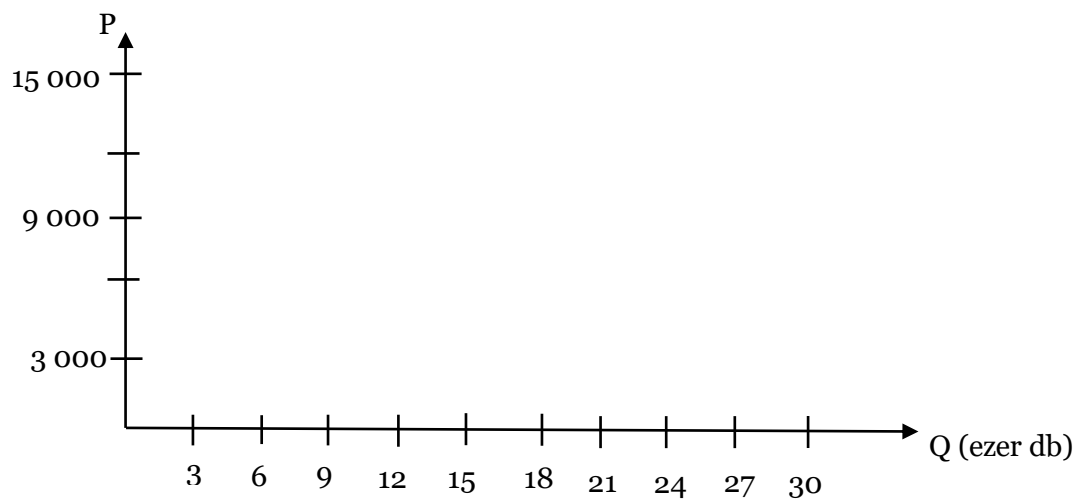
- a) Mennyi ruhát, és milyen áron kell Blankának eladnia ahhoz, hogy a maximális profitot biztosító kibocsátás mellett az árbevétel éppen fedezze a költségeket, ha a piacon jelenleg vele együtt 10 tökéletesen versenyző vállalat van?

- b) Blanka kiváló minőségű gyapjúhoz jutott, aminek segítségével luxus kutyaruhákat képes gyártani, ezért mostantól monopóliumként kezeljük cégét. Számítsa ki profitmaximalizáló helyzetben mennyi ruhát, illetve milyen áron értékesít Blanka. Ábrázolja az általunk megadott ábrában a kialakult szituációt!

c) Számítsa ki és ábrázolja a b) pontban meghatározott feltételek melletti fogyasztói többletet és holtteher veszteséget!

Monopólium

2. Feladat (9 + 2 • 0,5 pont)

10 pont

Jancsi kenyérmorzsgyárban dolgozó munkásember, akinek havi munkabére 250 000 Ft. Jancsinak és feleségének 3 gyermekük van. A legkisebb általános iskolás, a középső annak érdekében, hogy a lehető legjobb eredményekkel végezze el a középiskolát, részt vesz a Studium Generale hétvégi érettségi felkészítőjén, a legnagyobb pedig másodéves az egyetemen.

Jancsi bérbe adta mindkét kürtőskalácsból készült házáat is, darabját havi 120 000 Ft-ért. Diktált költséghányaddal kívánja elszámolni a bérbeadás költségeit, mert nincsenek számlái a ráfordításairól.

Megbízási díjat kapott arról, hogy a helyi óvodásoknak tartson mézeskalács készítő kurzust fél éven keresztül. A kurzus megtartásáért havonta 65 000 Ft-ot kapott. Havonta 10 000 Ft-tal tudja igazolni a költségeit.

A sok cukormáz miatt Jancsinál cukorbetegséget diagnosztizáltak, melyről az igazolást 2018.03.01-én állították ki.

Az összevont adóalapot csökkentő kedvezményt egyedül érvényesíti. A 2018-as minimálbér bruttó 138.000 Ft.

Számolja ki, hogy mennyi lesz az összevont adóalap adója a teljes 2018-as évet tekintve! Használja segédletként a lent megadott táblázatot. A számolás során figyeljen az önálló tevékenységek egységes számítási módszerre is!

Megnevezés	Összeg
Nem önálló tevékenységből származó jövedelem	
Munkaviszonyból származó jövedelem	
Önálló tevékenységből származó jövedelem	
Bérbeadásból származó jövedelem	
Megbízási díj	
Összevonas alá eső jövedelem	
Adó alapot csökkentő kedvezmény	
Összevont adóalap	
Személyi jövedelemadó	
Személyi kedvezmény	
Összevont adóalap adója	

Eltartottak száma	Kedvezmény mértéke
1 eltartott	66 670/gyerek
2 eltartott	116 000/gyerek
3 eltartott	220 000/gyerek

3. feladat (4 • 3 pont)

12 pont

Végezze el az alábbi pénzügyi műveletekkel kapcsolatos számításokat! A mellékszámításokat minden esetben jelölje! Számításai során a kapott értékeket, ahol szükséges, egészre kerekítve adja meg! Minden feladatrésze szövegesen is válaszoljon!

a) Maci jelenleg favágóként dolgozik, és mivel kopaszra vágta tavasszal haját, az elmúlt időszakban nem kellett hajapolókra költenie. Az utóbbi 4 hónap alatt meg tudott spórolni 65 000 Ft-ot. Úgy döntött, hogy pénzt bankban leköti. 3 évre kamatos kamatozással. Tudjuk még, hogy a befektetéskor az éves kamat 4%, amely évente 50 bázisponttal emelkedik.

Mekkora összeget fizet ki a hitelintézet a megtakarítás után Macinak a futamidő végén?

b) Sári érzékelve az antigravitációs kiskanalak iránti keresletet, szeretne befektetni egy új kanálgyártó gépbe. A gép számára 530 000 Ft-ba kerülne, a befektetésből befolyó várható bevétele egymást követő 3 évben pedig rendre: 220 000 Ft, 240 000 Ft, 185 000 Ft.

Érdemes-e Sárinak befektetnie a gépbe, ha az általa elvárt hozam 14%?

c) Mesit munkahelyén előléptették, amiért nem fizetésemelést kap, hanem egy kamatozó részvényt. Segítsen Mesinek kiszámolni, mennyi a részvény jelenértéke, ha tudjuk, hogy az évente járó hozam 250 000 Ft és a piaci kamatláb 10%.

- d) Szabi szeretne elutazni a német Halu falvára, mert mindig is meg akarta nézni az ottani táj szépségeit, és szeretné az ott élő rokonait is meglátogatni. Látogatás előtt rokonai megkérték, hogy utaljon nekik 210 eurót, melyet november 2-án meg is tett. Majd utazása napján (november 5-én) még váltott a Kálvin téri aluljáróban 270 eurót. Mennyi forint maradt Szabi számláján, ha tudjuk, hogy 120 000 Ft volt rajta november 1-én, és az utazás napján váltott pénzt szüleitől kapta készpénzben, kezelési költséget pedig nem számítottak fel?

Dátum	Valuta árfolyamok HUF/EUR		Deviza árfolyamok	
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási
2018.11.02.	315,64	333,82	321,48	327,98
2018.11.05.	313,40	331,46	319,21	325,65

4. feladat (8+3 pont)

11 pont

Danyi vállalkozása már 5 éve működik, de mivel ő nem ért annyira a statisztikához, megkérte Pítet, hogy segítsen neki kiszámolni pár mutatószámot. Pít szegény megnehezítette a dolgát, mert véletlenül szakállapoló folyt a Danyitól kapott adatokra, így az teljesen olvashatatlan lett. Szerencséjére, nagyon jó a memóriája, és pár adatot gyorsan felírt:

- A bázisidőszakban 220 000 db terméket állítottak elő, tárgyidőszakra ez 20%-kal kevesebb volt.
- A tárgyidőszakban az átlagbér 230 000 Ft volt, a bázisidőszakban a teljes bértömeg 6 000 000 Ft-tal volt kevesebb, mint a vizsgált időszakban.
- A bázisidőszakban még 350 ember dolgozott a cégnél, melynek 40%-a férfi volt. A tárgyidőszakra 150 férfi maradt az üzemben, mely 50%-a volt a teljes létszámnak.
- A bázisidőszaki anyagfelhasználás 80%-a a tárgyidőszaki felhasználásnak, mely 370 000 kg volt.

Segítsen Pítnek a fenti adatok alapján kiszámolni a táblázatban kért mutatószámokat, és nevezze is meg őket! Mellékszámításait jelölje! A mellékszámításokat 2 tizedesjegyre kerekítse, ahol kell, a válaszokat is két tizedesjegy pontossággal írja be a táblázatba.

Bázisidőszaki statisztikai mutatószám			
Megnevezése	Értéke	Mérték-egysége	Típusa
Női munkavállalók aránya			
Átlagbér			
1 foglalkoztatottra jutó termelés			
Fajlagos anyagfelhasználás			

A 4. feladat folytatása:

5. Feladat (8+3+4 pont)

15 pont

Vállalkozásunk, a Pro Fiterol Kft. (székhely: 3542 Közgázfalva, Számvitel utca 12; számlaszám: 11776425-03492548; adószám: 1148888-3-05) termelő tevékenységet folytat. 2018. decemberében a következő kiemelt információkat ismerjük:

Tárgyi eszköz analitika adatai:

- Az ingatlanok bekerülési értéke 45 000 000 Ft, leírás lineáris módszerrel történik. Az aktiválás 2013. január 1-jén történt. Az ingatlanok nyitó nettó (könyv szerinti) értéke 2018. január 1-jén 35 000 000 Ft volt. Maradvány érték nincs.
- A műszaki gépek 2018. évi nyitó bekerülési értéke 10 000 000 Ft, tervezett használati idő 10 év, az értékcsökkenés teljesítmény arányos módon kerül megállapításra, összes tervezett teljesítmény: 12 500 gépóra (évente egyenletes terheléssel).

2018. évi gazdasági eseményekről a következőket ismerjük:

1. Befejezetlen termelés nyitóértéke 450 000 Ft volt.
2. A „Szekció” késztermék termeléséhez felhasznált alapanyagok értéke 12 000 000 Ft.
3. Az időszakban elkészült 8 000 db „Szekció” késztermék, melyek önköltsége 6 200 Ft/db.
4. Az időszakban értékesítettek 5 000 db „Szekció” készterméket bruttó 12 192 Ft/db áron.
5. Az alkalmazottak bérköltisége 25 000 000 Ft volt, a munkáltatót terhelő járulékok összege 6 000 000 Ft.
6. A vállalat által igénybe vett szolgáltatások készpénzfizetési számla végösszege 6 700 000 Ft (áfa 27%).
7. Befejezetlen termelés záró értéke: 270 000 Ft.

a) Töltse ki a táblázatot a fenti adatok és a számlatükör alapján! Mellékszámításait jelölje! (Az ÁFA kulcs 27%)

	Bizonylat neve	Kért információ(k)	
A	Kimenő számla	A számlán szereplő áfa nélküli érték:	Könyvelési tétel összeggel:
B	Bejövő számla	A számla áfa tartalma:	Könyvelési tétel összeggel:
C	Vásárolt készlet raktári kiadási bizonylat	Költségviselő megnevezése:	----
D	Utókalkulációs lap	Kalkulált közvetlen önköltség:	----
E	Bérösszesítő	----	Könyvelési tétel összeggel:

Mellékszámítások:

b) Számolja ki a sajáttermelésű készletek állományváltozását, ha tudjuk, hogy az időszak elején nyitó késztermékkel nem rendelkezett a vállalat. A szükséges mellékszámításokat jelölje.

Saját termelésű készletek állományváltozása .....ezer Ft

Mellékszámítások:

c) Határozza meg a következő értékeket! A mellékszámításokat jelölje!

Ingatlanok mérlegértéke 2018. december 31-én: ..... ezer Ft

Műszaki gépek mérlegértéke 2018. december 31-én: ..... ezer Ft

Mellékszámítások:

Számlatükör

1. Befektetett eszközök

- 11. Immateriális javak
- 12-15. Tárgyi eszközök
- 12. Ingatlanok
- 123. Épületek
- 129. Ingatlanok terv szerinti értékcsökkenése
- 13. Műszaki berendezések, gépek, járművek
- 131. Műszaki berendezések, gépek, járművek
- 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 14. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
- 149. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 16. Beruházások, felújítások
- 161. Befejezetlen beruházások
- 17-19. Befektetett pénzügyi eszközök

2. Készletek

- 21. Alapanyagok
- 22. Egyéb anyagok
- 23. Befejezetlen és félkész termékek
- 25. Késztermékek

3. Követelések, pénzügyi eszközök és aktív időbeli elhatárolások

- 31. Követelések áruszállításból, szolgáltatásból (Vevők)
- 32. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
- 33. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
- 34. Váltókövetelések
- 361. Munkavállalókkal szembeni követelések
- 37. Értékpapírok
- 38. Pénzeszközök
- 381. Pénztár
- 384. Elszámolási betét
- 385. Elkülönített betétszámla
- 389. Átvezetési számla

4. Források

- 41. Saját tőke
- 411. Jegyzett tőke
- 412. Tőketartalék
- 413. Eredménytartalék
- 419. Adózott eredmény
- 42. Céltartalékok
- 43. Hátrasorolt kötelezettségek
- 44. Hosszú lejáratú kötelezettségek
- 444. Beruházási hitel
- 45-47. Rövid lejáratú kötelezettségek
- 452. Rövid lejáratú hitelek
- 454. Kötelezettségek áruszállításból, szolgáltatásból (Szállítók)
- 455. Beruházási szállítók
- 46. Adóelszámolások
- 461. Társasági adó elszámolása
- 462. Személyi jövedelemadó elszámolása
- 463. Költségvetési befizetési kötelezettségek
- 464. Költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése
- 466. Előzetesen felszámított általános forgalmi adó
- 467. Fizetendő általános forgalmi adó
- 471. Jövedelemelszámolás
- 473. Társadalombiztosítási kötelezettségek
- 479. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek
- 49. Rendező számlák

- 491. Nyitómérleg számla
- 492. Zárómérleg számla
- 493. Adózott eredmény elszámolása számla

5. Költségnemek

- 51. Anyagköltség
- 52. Igénybe vett szolgáltatások
- 53. Egyéb szolgáltatások
- 54. Bérköltség
- 55. Személyi egyéb kifizetések
- 56. Bérjárulékok
- 57. Értécsökkenési leírás
- 581. Saját termelésű készletek állományváltozása

8. Értékesítés elszámolt önköltsége és ráfordítások

- 81. Anyag jellegű ráfordítások
- 82. Személyi jellegű ráfordítások
- 83. Értécsökkenési leírás
- 86. Egyéb ráfordítások
- 87. Pénzügyi ráfordítások

9. Értékesítés árbevétele és bevételek

- 91-94. Értékesítés árbevétele
- 96. Egyéb bevételek
- 97. Pénzügyi bevételek